

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Baliczey-ut 9, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felölös szerkesztő:

Ifj. Kreosmárik Endre.

KIADÓHIVATAL:

Baliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egesz évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

Tango.

Kulturembert a prehisztorikus életet élő vad népektől s az ösztönei után futkározó állatoktól magasabbrendű igényei különböztetik meg. A szibériai jakutok pl. csekély igényű népek. Piszkos, büzös viskójuk ablaka nyáron halhólyag, télen jégbarab s a tavaszi daluk pedig imígy szól: „Teheneink megborjadzanak: a fű felcsirázik, marháink meghiznak, sok tejünk lesz, kumiszt csinálunk belőle, iszunk és felvidulunk.“ A chilei vadak sem nagy gourmandok. Tekintélyes nagyságú gödörbe ugyanis tüzet raknak s almát, kukoricát, kagylót, disznóhúst dobálnak bele s amint e habarék alaposan összesült, neki esik a család, a szomszédok, a kutyák, a sertések s van fényes banket.

Az afrikai dzsudzsuk nagy ünnepek között ölik meg a pecsenyének szánt embert s a lakoma után a fajtalan orgiák legundorítóbbjait rendezik. Celebesz szigetén a vadak miséje abból áll, hogy a pap az asztal tetejére ugrik s egy csomó faággal jobbra-balra hadonázik s ordít zürzavaros énekeket s ha kimerül, lekapják a tiz körméről, nyelvét kivágják és megfűstölik.

Ausztráliai benszülöttek üres óráikban libasorban állnak s mint a notórius hasgörcsös emberek, kétrét görbülve, egymás után ugrándoznak, körbe haladva. Ez az ugynevezett kenguru-tánc. (ala „uncili-smuncili“ tánc az „Aranyeső“-ben). A vörösbőrű indiánok megfigyelték a bögő majmokat, amint az őserdőkben, lekerülvén a fákról, a földön ugrándozni keztek pokoli ordítást hallatva (ala „Buxsi“ operette medvetánca). És az indiánoknak megtetszettek e vad mozdulatok. Esténként a lobogó tűz körül inkább meztelenül, mint angol zakóban vagy selyemtükrös kihajtóju

smokingban, utánozni próbálták. Meglátták e mozdulatokat a meszticek, a kreolok, a telepítvényes spanyolok s megszületett a „Tangó“ tánc. Az állatiasan frivol és nyers erotikát illusztráló tánc nagyon természetes, hogy a sexuális ösztönök tombolásának ledér tanyáin, a délamerikai nyilvános házakban nagyon felkapott tánc lett. És hogy még a legmagasabb kultúra sem tudja eltakarni az ember állati eredetét, bizonyítja ama körülmény, hogy az amerikai őserdők bögőmajmainak merev hasgörcsös rángatózásai meghódították a XX. század kulturemberét is és kényes mágnás szalónok csodás gyönyörűséggel reprodukálják az amerikai őserdők idylljét.

A XX-ik század finom táncművésze így sülyed vissza nyilvános házakba illő durva erotikává. És ily sorsra jutott a színművészet is. Belső tartalmasság helyett külső színpadi hatás. Komoly művészet helyett piaci bukfenctetés. És a képzőművészet? Lehetetlen pikturák. Deliriosos fejjel vászonra vetett zagyvaságok, Nézed pl. erősen és azt hiszed, hogy a zseniális kép holdas éjet ábrázol s kisül, hogy a keresztanyád szemüvege a másodunokabátyád homlokán. És az irodalom? Inkább trágár, mint szellemes gondolatok levezető csatornája.

No de nem baj, csak hogy a tango hozzánk is eljut valahára. Nem lesz szükség majd templomra, Eöt-vös-ünnepélyre, kegyeletos emlékünnepekre. Felcsehélődünk munka után, viszünk magunkkal egy csomó lekváros lepényt s a táncmajszer dirigálására táncolni fogjuk kedélyesen a világmegváltó isteni táncot, a bögőmajmok specialitását, a tango-t.

A Mars bolygó lakóinak táviratai.

Fantasztikus csillagászati mesét engedett megint utnak a merész fantáziában felülmulhatatlan Páris. Izgalmat keltő szenzációként adja tudtul a világnak, hogy egy genfi csillagász, Lecoutre, a Marson felvillanó fény sugarakat észlelt több éjjelen át s ezek sze inte óriási elektrómos reflektorok fényjelzései a számunkra a titokzatos Mars lakók részéről. Ez a fantasztikus állítás nem új keletű.

Pár évtizeddel ezelőtt Galton szintén észlelt valóságos csillagászati abc-t a Marson. E jelekről akkoriban Campbell bebizonyította elég meggyőzően, hogy a fénypontokat a Mars hegyeinek hóval fedett ormai által visszavert fény sugarak alkotják. Gauss, a híres matematikus, Brandes a fizikus, Flammáron, a poeta csillagász és mások óriási területen (a Zahara vagy Sziberia térségén) villamos reflektorokkal Phithagoras tételét akarták jelezni a Mars lakóinak.

Egy élelmes amerikai író, Milne már azt is jelzi, hogy a csillagászoknak sikerül észre venni a Mars lakóit is. Hasonlítanak hozzánk, de a járásuk lebegő óriási terheket könnyű szerrel tudnak felemelni s tovavinni (mint hordárok, szépen kereshetnének nálunk!).

Mire nem képes a fékevesztett tudományos fantázia? Bár sok tekintetben hasonló a Mars bolygó a mi földünkhöz, de azért oly lényeges különbségek vannak a természeti viszonyait illetőleg, a mely különbségek az ottan létező esetleges szervezetek kialakulását bizonyára erősen elütővé, sőt fantasztikusan különbözővé tették a mi földünkéhez képest. Látszóvönk s csillagászati eszközeink tökéletlensége még mindig ködös homályba takarják a földünkön kívül létező lényeket s kérdés, hogy eljutunk-e egy-kettőnek megismeréséhez valamelyikükre?

H I R E K.

— „**Erős várunk nekünk az isten.**“ Az eszméiért élni, halni tudó reformátorok prototipusa volt ami dicső emlékezetű Dr. Lutter Mártonunk. A vittembergi templom kapuja s a wormszi birodalmi gyűlés a törhetetlen vallásos meggyőződés szentségét még sok századon keresztül fogják hirdetni a megújulásért szomjuhozó, hívő lelkeknek. Nem félve a leselkedő vészelyt, halált, bátor lélekkel zengte a csüggedők felé: „Erős várunk nekünk az isten“! És az idő fordul s az általa magasra emelt igaz, vallásos szellem ismét lealjasul. Sokan vannak, kiknek már nem „erős várunk az isten.“ Könnyen feladják ezt a várat. A lélek tisztasága s a vele kapcsolatos erkölcsi bátorság hiányzik. Ma már nem bátor, csak nagyszájú emberek, színészek vannak. Az öblös hangot igen könnyű egy kis konccal is elhallgattatni. Manapság az eszmékből nyulbörkereskedés lett. Nagyon kellene ismét egy újabb Lutter Márton, de nem olyan, aki haszonlesésből kiabál, de akinek minden szava hüen fedi lelke legtisztább meggyőződését. Es akkor talán ismét a régi bizalommal fogjuk zengeni: „Erős várunk nekünk az isten“!

— **Uj ügyvéd.** Silberstein Gyula ügyvéd, ki Budapesten még júniusban vizsgáját sikerrel letette, irodáját Szarvason november 1-én nyitja meg.

— **Pénzügyőri személyváltások.** A gyulai kir. pénzügyigazgató Marosi Róbert szarvasi szemlést 35 évi szolgálati idejének kitöltése folytán nyugdíjazta s Holló István pénzügyőri vigyázót Szarvasra pénzügyőri fővigyázóvá nevezte ki, Némcdi Sándor orosházi szemlést pedig Szarvasra helyezte át.

— **Uj nemes.** A király Serli Ede debreceni birtokosnak utódokra is érvénnyel bíró nemességét adományozott. A törvényes utódok sorában van a kiváló szakképzettségű gáspártelki uradalmi kasznár is, Serli Kálmán, ki a megyei gazdasági egyletnek egyik nagytekintélyű tagja.

— **A segédjegyzők nyugdíja.** A várme gyei jegyzői nyugdíjaválasztmány tárgyalta Mold Béla és társai kérelmét, amelyben azt kérték, hogy a segédjegyzők szolgálati ideje ne 1911. június 1-től, hanem 1910. január 1-től számíttassék. A nyugdíjaválasztmány javasolja, hogy Mold Béla és társainak kérelme ne teljesíttessék, mert akkor a várme gyei kénytelen lenne megint a nyugdíjszabályrendelést megváltoztatni.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt a tegnapi nap folyamán Kondoroson. A szarvasi főgimnázium nagytekintélyű és közszeretettel álló igazgatójának, Mocskonyi Józsefnek Gizike

leányát vezette oltárhoz Lang János gimn. tanár. Az esküvő polgári része Szarvason, az anyakönyvvezető előtt ment végbe. A papi áldást pedig Kondoroson, az ev. templomban Kevický László adta az ifju párra, gyönyörű beszédben ecsetelve a házastársak magasztos kötelességeit. Az ifju párhoz s az örömszlókhöz a gratulációk halmaza érkezett. Az uj frigyhez mi is melegen gratulálunk.

— **Uj rajztanár.** A szarvasi ev. képző nagytehetségű rajztanára Órvös Károly, az erzsébetvárosi áll. tantóképzőhöz neveztetvén ki, a szarvasi képzőnél viselt állásáról lemondott s helyébe a tanítóképző intéző-bizottsága Fejér Lajos rajztanárjelöltet választotta, ki állását nyomban elfoglalta. Az uj tanerő szintén nagy képzettségű, ambiciózus ifju.

— **Országos tornaünnepély Szegeden.** A jövő év pünkösdjén országos tornaünnepély lesz Szegeden. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége a Szegedi Tornaegyesületet bizta meg a négyévenként szokásos országos tornaünnepély rendezésével, amelyen előreláthatólag 1000—1500 kiváló tornász és atléta fog részt venni.

— **Felolvasás az Akadémiában.** Községünk szülötte, a kiváló filológus, Dr. Melich János bpesti egyetemi tanár az elmúlt kedden a „Magyar Nyelvtudományi Társaság“ ülésén a Magyar Tud. Akadémiában nagyszerű nyelvtudományi felolvasást tartott. Öszintén gratulálunk a szép sikerhez.

— **A nemzetiségi mozgalmak okai.** A nemzeti életünknek az idegen elemek vakmerő hazaellenes törekvéseik révén fenyegető súlyos veszedelem, okaira a kitűnő tollu s. tanfelügyelő, a „Nemzeti Kultura“ legutóbbi számában rendkívüli találóan mutat rá s érdemesnek tarjuk e cikkből az alábbiakat közölni: „Nemzetiségeink között a kifelé való törekvés, az irredentizmus soha nem volt nagyobb, mint napjainkban. Mi ennek a tömeggyűlöletnek, a magyar állameszme elleni titkos és nyílt szervezkedésnek az oka? Önmagunkra kell vetnünk: saját magunk. A tulságos liberalizmus, amit a kevésbé művelt idegen tömeggyöngeségnek hitt, — a meghasonlás, amely legjobb erőinket egymás elleni harcban aprózza el, a nemzeti öntudat hiánya, a csüggedés.

— **Kivándorlás Békésmegyéből.** A várme gyei alispánja 1913. évi május hó 1-től szeptember 15-ig 67. utlevelet adott ki 139 egyén számára, melyből Amerikába szolt 60 darab, egyéb helyre 8 darab. Az elmúlt év hasonló évszakában 119 utlevelet adott ki.

— **Illuzó színház.** Ritka érdekes látványosságban lesz része városunk műpártoló közönségének 26-án, vasárnap Louis Larly a kontinens legkiválóbb illuzionistája fényesen felszerelt színházával és kiváló társulatával tatja 1 estélyre terjedő vendéggjátékát az Árpád szálloda disztermében Larly illuzionista vállalata egyike a legnagyobbaknak e téren. Oriási áldozatok árán sikerült csak a nagymesternek egy minden tekintetben elsőrangú illuzió színház létesítése, amelynek műsora a legkényesebb igényeket is kielégíti. A sok fáradságot végre siker koronázta, mert alig van hasonló vállalat, amely felvehetné a versenyt a Larly-féle előadásokéval. A műsor oly elsőrangú hogy ami világvárosunk szinpadjain is esemény számba megy, Csodásabbnál csodásabb dolgok vonulnak fel. A képzelet fantasztikus alakjai megelevenedve, a mesék csodás kedves birodalmába ringatják a szemlélőket. Gül Baba, eleven rózsák növesztése nyílt színen. Ali Hedi indus fakir, ki 3 kardnak a hegyén fekszik. Florida Magnette, a hypnotizált delejes hölgy, ki nyílt színen emelkedik a levegőbe. Khien de Ali Lamaja az élő rejtély, aki 15 karddal és 1 dárdával lesz át-zurva. Aladin csodalámpája. Nyinopha, vagy egy hölgy titokzatos utazása. Ezeket méltán koszoruzza be az illuziók királya, a Fontos című mutatvány, amikor egy hölgy a levegőbe emelkedve pillanat alatt eltűnik. Ezen mutatványoknak csak a főnségében gyönyörködhetünk, de titkaikat megérteni képtelenek vagyunk. Az előadást kísérő beszéd humorban gazdag. A kiállítás pazarul fényes. Az aszisztencia precíz. Meglepetés, meglepetést követ, így egy felejthetetlen estélyévé válik a közönségnek. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Deuts Armin divatüzletében.

— **Ovónők fizetésrendezése.** Az ovónők fizetésrendezésének nagy jótéteményében fognak részesülni 1913. jul. 1-ig vizsgálószamenőleg s ettől az időponttól kezdődőleg a szarvasi ovónők is. Ma tesznek a község-ségházán esküt az uj szolgálati szabályzat alapján, A fizetés háromnál évi 600 koronával emelkedik, Heiszler Máriánál pedig évi 800 koronával.

— **Magyar est.** A „Gróf Bolza Pálné Leányegyesület november 15-én nagyszabásu „Magyar Estét“ rendez. Közreműködésüket eddig a következők ígérték meg: Hubay Jenő hegedű-művész, Hubay Jenőné Czibrián Róza grófnő, Chovan Kálmán és Szendy Árpád zeneakadémia tanára és Zsamboky Miklós cselló-művész. E nevek biztosítják a sikert s reméljük, hogy a szépért és nemesért lelkesülő közönségünk nagy számmal fog megjelenni a Leányegyesület „Magyar Esté“-jén.

— **A reformáció emlékűnepe.** Pénteken bensőségteljesen fogják a szarvasi ev. iskolák megünnepelni a reformáció emlékűnepeit intézeti ünnepélyek keretén belül, majd d. e. az ó-templomban kegyeletes isentisztelet alakjában, melyen az elemiskolák tanítóik vezetése mellett fognak megjelenni. Sajnos reformáció magasztos tételeihez nem maradtak hűek teljesen azok, akik hazájuk iránt tartozó szent kötelességükről megfeledkezve, beszennyezték a protentáns nevet. A legjobbak között korcs ivadékok mindig akadnak.

— **Misztrik mozijának sikere**

Az elmúlt hét szenzációs újdonságot juttatott a szarvasi közönségnek. A semmi üzleti kockázattól vissza nem riadó moztulajdonos, Misztrik Lajos egy gyönyörű világslágert, a „Quo vadis” történetét mutatta be három napon át. A remekül színezett szebbnél-szebb képek, az izgalmas és az érdeklődést végsőkéig fokozó hatásos jelenetek valóságos bámulatba ejtették a nézőket s nem győztek betelni a látottakkal. A közönségnek e darab iránt való óriási érdeklődése eléggé bizonyítja a kitűnő darab páratlan sikerét. E héten ismét több érdekfeszítő s szebbnél-szebb történet, tréfás és komoly tartalmuak, továbbá remek természeti képek lesznek bemutatva. Minden est műsora csupa gazdagság, csupa változatosság s méltán keresi fel a szarvasi közönség oly nagy számban piactéri Misztrik-mozit.

— **A bányakerületi püspök nem jött Szarvasra.** A szarvasi hívők nagyban várták az elmúlt vasárnap Dr. Solcz Gusztáv bányakerületi püspök érkezését. A püspök azonban kénytelen volt elhatározását megváltoztatni elnöktársa, Dr. Zsigmond Jenő gyöngétkedése folytán. Lejövetele bizonytalan időre elhalasztatott. Ugy értesülünk különben, hogy *Stefánik* Igor jelölése ellen a kerületi elnökség a legenergiusabb módon fog állást foglalni, ami nagy megnyugvással tölti el a magyar érzelmű szarvasi ev. hiveket.

— **Elmult a vásár.** Ritka szép idő kedvezett a szarvasi Lukácsi vásárnak. Ilyen tavasznak beillő gyönyörű őszi időre a legvénebb emberek is csak homályosan emlékeznek. Volt is forgalom szépen. Már szombaton este oly élénkség uralkodott a piactéri komédiák körül, mintha egyszerre a fővárosba termettünk volna. A vasárnap kirakodó vásárban ember-ember hátán tolongott. Ruházati, élelmi és háztartási cikkek meglehetősen keresletnek örvendtek. Sok jókedvű árúst lehetett látni. A vásárlóknak ellenben annál savanyubb volt az arca.

— **A humánus öcsödi képviselőtestület.** Öcsöd község képviselőtestülete f. hó 17-iki gyűlésen elhatározta, hogy a községi kezelőszemélyzet s ezek családtagjai sorsának a bekövetkezendő munkaképtelenség esetére való biztosítása céljából a kezelőszemélyzet összes tagjait felvéteti a községi jegyzők és egyéb községi tiszviselők országos nyugdíjpótló intézetébe s fizeti helyettük és pedig 5 évre visszamenőleg is a nyugdíjjárulékot úgy, hogy annak az illetők fizetéséből havonként csak felerészét vonja le. Egyik irtokának fizetését pedig évi 228 koronával emelte.

— **Dr. Salacz Aladár** ügyvédi irodáját özv. Mikolay Mihályné Kosuth-ucái 42 számú házába, (a régi közjegyzői irodába helyezte át.

— **Zöbbször nyílik az akácfa virága...** A különös időjárás miatt kénytelenek vagyunk korrigálni a legszebb népdalokat. Gyulán például a vármegye egyik akácfa, mely épen az alispán szobája előtt áll, harmadszor is kivirágzott. Ha ilyen tréfákat csinál a természet, még megérjük, hogy karácsonykor akácvirágos, édesillatú utcákon fogunk andalogni...

— **Róka Kondoros körül.** A napokban Kondoros környékén két földműves ember vadászgatott s egy szépen fejlett róka került elő. Szerencsésen leterítették s Szarvasra hozták kitömetés végett. A róka, mint ritka vad, nagy szenzációt keltett a jó kondorosiak között.

— **Gyoma és Endrőd villanyvilágítása.** A gyomai postamester vilanyerőre berendezett, modern malmot építtetett. A malom dinamogépe oly nagy és oly erős, hogy Gyomát és Endrődöt is képes ellátni megfelelő erősségű árammal. E két községben meg is indultak a tárgyalások a villamvilágítás ily uton való létesítésére, melynek megvalósítása biztosra vehető.

— **Orovzky és a szerelem.** Egy szarvasi tótlegény, *Orovzky* Mihály egy bűbájos márciusi éjjel valami hatodrangu lőrétől meglehetősen elbódult. Virágos hangulatban kigyózdott hazafelé. Amint menne, mendegélne, utjába akadt egy csinos parasztasszony, *Leszich* Pálné Orovzky Miska nem sokat teketóriázott. „Jer keblemre kicsi hölgy,” — gondoló magában az illusztris paraszt donzsuan — és vad „dusa moja” csatakiáltással magához ölelte *Leszich*nét, ki a meleg vonzalmat háromnak heillő pofonnal honorálta. Eme, szerelmi enyelgés közepett *Leszich*né zsebéből két korona kiesett, mit a nő nem vett észre. De bezzeg a parázsszívű legénynél csődöt mondott a nóta, hogy: „Vak vagy óh szerelem.” Orovzkynek nagyon jó szeme volt. Kiesett pénzt meglátta, felvette és zsebvágni pillanat műve volt. Ezért a két koronáért aztán Orovzkyt a gyulai törvényszék egy hónapra ítélte el. Orovzky felebezett. A szerelem így lesz aztán nem egyszer sötét verem, illetve dutyi.

— **Peres felek figyelmébe.** Eddig gyakorlatban volt, hogy ha valamí bagatell pert a járásbirósághoz befellebeztek, bélyeget kellett a bírói ítéletre tenni. A közigazgatási bíróság legutóbb kimondta, hogy ilyen ítéletre bélyeg nem kell.

— **A nazarenus katonák beosztása.** A hadvezetőség a fegyverforgatástól tartózkodó nazarenus katonákkal szemben változtatott az eddigi kiméletben fenytő eljárásán. Ugyanis a fegyvertől vallásos meggyőződésből huzódó nazarenus katonákat az egészségügyi osztályba osztja be. Ami azonfelül kimaradna, azoknak a csapatok ellátása közül ad foglalkozást.

— **Több világosságot.** A szarvasi utcák lombos akácai hatalmas borbély-torturán mentek át. A felállított villamos oszlopok miatt igen sokat közülök kopaszra nyirtak s a legtöbbnek nem elől, de hátul hagyták meg a haját, illetve a lombját. És az eltüntetett sötét lombok folytán a lakások is világosabbak lettek s a petróleum szükséglet csökkeni fog. Az előkészületek serényen folynak a villanyvilágítás bevezetését illetőleg s nem lehetetlen, hogy a karácsonyfát már villanygyergyával világíthatjuk ki a szent estén.

— **Szigoru büntetés.** A Belicey-ut lakói nagyon rosszul viselték magukat s hogy rakoncátlanokúsukért meglakoljanak, jöttek az utcaseprők s ami por csak volt a kövezett kocsiuton, azt mind feléjük separték. Persze hiába kiabáltak aztán, „Segítség, megfulladok!” És a kocsiut eléggé tiszta de a házak és lakások csupa por és csupa bacillus. Elvégre is nem az ember, de a lovak és a szarvasmarhák fők; ők csak nem fognak port nyelni, vagy mi az ö:dög?

— **Zúz.** *Roth* Manó gyógyszerész udvarán a szalmagöngyöleg csütörtök délelőtt tüzet fogott s égni kezdett. Megszólt a harang is, jelezve a veszedelmet, de hamar elhallgatott, mivel a tüzet sikerült szerencsésen eloltani (csak szalmatüz volt). Különbéféle vegyi anyagok orrfacsaró büzzel, illatosították be a környéket égésök alkalmával, okozván igazi égett patikaszagot.

— **A tanítók önkéntessége.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítette a vármegyét, hogy a községi és hitfelekezeti tanítók önkéntes évük alatt tanítói járulékaiknak 800 koronán felüli részére igényt tarthatnak.

— **Cigányok a villában.** *Illyés* Alajos szarvasi járásbírónak macói szőlőjében egy kis villája van. Szerdán reggel a csösz észrevette, amint ablakát néhány tapasztó cigány szépen benyomta s besétáltak egy kis körültekintés céljából. A ragadós tenyerű fáraóivadékok azonban megneszelték a csöszt s megugrottak. A csendőrök azonban nyakoncsipték Persze tagadnak szörnyen a felsült operatőrök.

— **Elveszett pénz.** A múlt héten Oroszára akart utazni *Dr. Faragó* Jenő ügyvéd. A szarvasi állomásnál a nagy tolongásban jegyet váltván, 120 koronát tartalmazó pénztárcáját nem a nadrág zsebébe, de csak melléje csusztatta. Persze nyoma veszett.

— **Kutya-e vagy farkas?** Gyulán. *Mészáros* Lajos kertésztelepe melletti nádasban állítólag egy veszett farkast lőttek. Így olvassuk gyulai lap társunknál. Egy másik megyei lap ellenben úgy ismerteti e farkas történetét, hogy az nem farkas, de veszett kutya volt s *Mészáros* Lajos önkezeléssel fojtotta meg. Mi azt hisszük, hogy minkettő, kutya és farkas is egy személyben. Hogy-hogy? Kérdené a tagadás szelleme. Hát úgy, hogy kutya volt, mert ugatott, de farkas is, mivel-hogy farka is volt. Zerspring! Mondaná a kabaré konferánsza.

— **Községi iskolák államosítása.** Kondoros községnek 2 községi iskolája van s ugyancsak 2 fog épülni. Ezen iskolák államosítása céljából a község ez év elején felfolyamodott a miniszteriumhoz s a dolog oly gyorsan ment, hogy most már csak a szerződés aláírása van hátra. Remélhetőleg a mi községi iskoláink is elfogják érni az államosítást a jövő évben. Ez annál sürgősebb, mivel a községre nagy megtakarítást jelent az államosítás

— **Akarja, hogy cipője mindig jó formában maradjon?** Ugy Demetrovics Józsefnél készítesse azt, aki nemcsak technikailag tökéletes munkát ad, de valóságos művészi szempontból is fejlett érzéssel izléssel felel meg minden követelménynek amelyet ez iparágban a szükségletek előírnak. Az ő kiváló szakmabeli tudása már meg is győzte a szarvasi közönség legszelebb rétegeit is, úgy hogy, rövid idő tartózkodása alatt csaknem mindenki, a kinek különös igénye van, őt keresi fel megrendelésével.

Irodalom.

A „Nemzeti Kultura“ októberi száma tartalmasság tekintetében épen nem marad mögötte a többinek. Dr. Horváth bevezető cikke nagyon sok megszivlelendő dolgot tartalmaz. Bár minél többen olvasnák végig s gondolkodnának rajta, magukba szálva. A sok jeles cikk közül kiválik Tömörkényi Dezső képzői tanár igen gondos, értékes tanulmánya a renaissance korról. Becsessé teszi munkáját ama körülmény, hogy olaszországi útja alkalmával közvetlen szemlélet által szerezhette magának sokat érő megfigyeléseket Itália műkincseiről. Személyes impressziói, nagy intelligenciájú kulturemberről tanuskodnak. A füzet tartalma különben követhető: A magyarság veszedelme. — Dr. Horváth Dezső: A tanfelügyeleti reform alapelvei. — Szobolovszky István: A feltalálás és az iskola. — Saskeőy József dr.: Preventív gyermekvédelem. — Mutschenbacher Gyula: Vavrinecz Mór. — Tömörkényi Dezső: A renaissance. — Élet. — Napló. — Könyvek.

180—1913. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszéknek 1913. évi 10047/V. számú végzése következtében Dr. Szemző Gyula szarvasi ügyvéd által képviselt Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank r. t. javára 1216 kor. s jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felüfoglalt és 1505 koronára becsült következő ingóságok u. m.: beton forma, írógép és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidhafer-féle
Használata valódi áldás gyomor-
bajosoknak, székszorulásba
szénvedőknek.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. 31—100

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbiróság 1913-ik évi V. 223/2. számú végzése folytán 1216 kor. tőkekövetelés ennek 1913. évi június hó 25-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 116 kor. 15 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Szarvason alperes lakasan II. ker. Beliczey utca 15. sz. alatt leendő megtartására 1913. évi november hó 8-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felüfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1913. okt. hó 21

Molnár István,
kir. bir. végrehajtó.

2522—1913. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat

A szarvasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Temesváry Edéné Sarkady Nagy Máriának — Laurovics János és társai végrehajtást szenvedők elleni összesen 1502 kor. 85 fillér tőkekövetelés s jár. iránti, végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék, illetve a szarvasi kir. járásbiróság területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvas décsi pusztai 22 sztkvben A + 3 rsz. a felvett ¹¹⁷⁸⁶⁻⁹⁷ _{d-2-5-a} hrszámú ingatlanok Laurovics János nevében álló 1/168-ad részére Bakay Mária Miklósi János nevében álló 4/168-ad részére Bakay Dániel nevében álló 4/168-ad részére Bakay Cyula nevében álló 4/168 ad részére, Bakay Irén Rusz Jánosné nevében álló 4/168-ad részére, Laurovics Zoltán nevében álló 1/168-ad részére, Laurovics Margit nevében álló 1/168-ad részére és Laurovics Ferenc nevében álló 1/168 ad részére a végrehajtási árverést 2024 kor. 50 fill. megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1913. évi november hó 24-ik napján d. e. 9 órakor a kir. járásbiróság mint tkvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fog adni, de a kikiáltási ár ^{2/3}-án alól nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át bánatpénzzel készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. I. M. sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1913. évi aug. hó 26-án.

Mészáros Gusztáv,
sk. kir. ít. táblabíró.

A kiadmány hitelül:

Almássy
telékkönyvvezető h.

Kiadó lakások.

Beliczey-utca 212. szám alatt özv. Konstantinovits Gyögnénél (Papp gyógyszerertár mellett) október 24-ikére 2 udvari szoba, konyha, speis és mellékhelyiségek

November hó 1-ére 2 utcai szoba, konyha, speis és mellékhelyiségek kiadó. 2—3

Legnagyobb
nyeremény
szerencsés
esetben
egy millió
márka.

Szerencse hír.

A nyeremé-
nyekért az
állam áll
jót.

Vegyen részt

a Hamburg állam által garantált nyeremény sorsjáték *biztos esélyeiben*, melyen

13 millió 731-000 Márkát

sorsolnak ki.

A magas kormány legújabb határozata értelmében a sorsjáték tőkeemelés által jelentékenyen előnyös változáson ment keresztül ugyanarra, hogy majdnem minden nyeremény eredeti értékének 40 százalékaival emelkedett, miáltal a legértékesebb nyereménykiváltások tekintetében a világon egyedül áll.

Az eddigi elérhető legnagyobb nyeremény, mely 600.000 Márka volt, most

Egy millió Márka lesz.

Az esetleges főnyeremények, jutalmak és nyeremények következőképpen oszlanak meg:

1.000.000 Mark

900.000 Mark	305.000 Mark
890.000 "	303.000 "
880.000 "	302.000 "
870.000 "	301.000 "
860.000 "	300.000 "
850.000 "	200.000 "
840.000 "	100.000 "
830.000 "	90.000 "
820.000 "	80.000 "
810.000 "	70.000 "

Azonkívül sok nyereményt sorsolnak ki, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 stb. Márkával.

Az egész sorsjáték 100.000 sorsjegyből áll, melyből 56.020 szám — tehát több mint a fele — 7 huzáson keresztül okvetlen sorsolásra kerül.

A sorsjegyeknek hivatalosan megállapított ára az első huzásra:

Egész sorsjegy M. 10, (12 K)	Fél sorsjegy M. 5, (6 K)	Negyed sorsjegy M. 2-50, (3 K)
--	------------------------------------	--

A hivatalos, ellencimerrel ellátott sorsolási tervezet, melyben a következő huzások betétjeiről és nyereménytervezetéről tájékozás nyerhető, kívánságra gratis és frankó előre megküldöm.

Minden résztvevő megkapja a hivatalos huzási jegyzéket pontosan, minden megejtett huzás után.

A nyereményeket az állam garantige mellett pontosan kifizetjük. Rendeléseit kérem adja fel mielőbb, de legkésőbb

október 31-ig, erre a címre:

SAMUEL HECKSCHER senr..
Bankgeschäft in HAMBURG. (No. 1091.)

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

23-32

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánozott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

A félszázad óta fennálló

Ujlaki Tégla- és Mészégető

Részvenytársulat

Legkitünőbb minőségű

asbestpalája

minden hasonló anyagot tulzárnyal.

Tüzálló, fagyálló, tetszetős és olcsó
anyagot szállítunk, te d e s t vállalunk.

Kérjen árajánlatot.

Képviselő: Szarvas és Vidékére

Bárány Béla

vaskereskedő, Szarvas.

Kérjen árajánlatot!

13-25

Kolozsvári jogi vizsgákra
Marosvásárhelyi ügyvédi
vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szemináriuma és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 882.

42-52

LEGFINOMABB

elszakithatatlan. francia
„Mimi“ férfi gummi óvszer

1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4
korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona.
Pénz előzetes beküldése mellett portó
30 fillér. Utánvétellel portó 74 fillér.

„HEZ“ BUDAPEST, VIII., Losonci-utca 13.
Diszkrét szétküldés.

14

Megszabadul a gondoktól!

ha egy szórakoztató hangszert hozat

Wagner

„Hangszer-Király“-tól Budapest, József-körut 15.
HEGEDŰ, 16 drb. felszereléssel 12 kor.
TÁROGATÓ, billentyűkkel 16 kor.
AMERIKAI GITÁR CITERA, kotákkal 16 kor.
CSALÁDI HANGVERSENYHARMONIKA 16 kor.
MANDOLIN vagy GUITÁR 16 kor.
ÉBENFA FUVOLA I. minőségű 16 kor.
A milánói, párisi és londoni kiállításon arany-
érem és érdemkereszttel kitüntetve.
Javítási szakmühelyek!
Fényképes **hangszerárjegyzék** ingyen.

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner“, névre és a 15
házzámra. 29

A makói kórháznál

november elsejére

három konyhacseléd

havi 24 korona
bér mellett állandó

alkalmaztatást kap.

Jelentkezni írásbelileg
is lehet a gondnoknál, a ki a bővebb
felvilágosítást is megadja.

Egy

nagyon jó karban levő könnyű

fedeletlen hintó eladó.

Megtekinthető:

Jókai Mór-utca 59. számú háznál.

Értesítés.

Értesitem a t. örlőközönseget, hogy a *Beliczey-nton lévő motoros-müalmomat* teljesen a modern kor igényeinek megfelelően *átalakítottam*, hol az örlést a legolcsóbb vám mellett megkezdttem.

Az örlést 4 pár henger (2 pár porcellánhenger), daratisztógép, 2 drb. 6 rétü siksza, gabonatisztító- és hámozógép, valamint három pár kő végzi, mely eszközökkel a legkényesebb igényeket is kielgítve 4 féle *fehér liszt*, ugy szintén *korpás liszt* örlést is végezhetek.

Allandóan *fehér- és kenyér-liszt* valamint különféle *darák* és *korpa* a malmomban *olcsó áron* kaphatók.

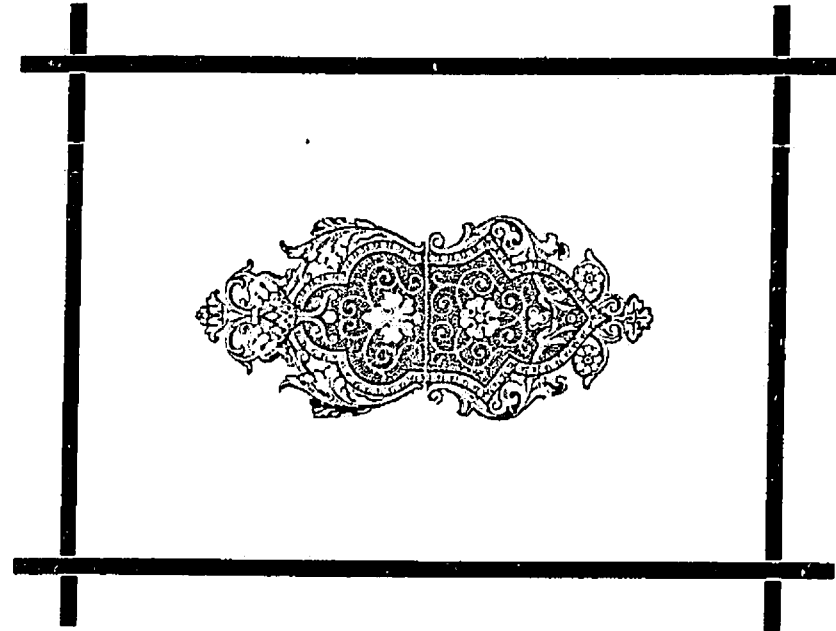
A t. örlőközönseget pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel
Buk Adolf
müalomtulajdonos.

6 6

Ruhát, Kelmét, Csipkét fest és tisztít vegyileg

bármilyen anyagból a legtökéletesebben

42-52

Süveges János kelmefestő és vegy-
tisztító intézete **Szrvas.**

Gyászesetelnél a ruhák 24 órán belül festetnek.

Steckenpferd

liliumtejszappan

36-40

elérhetetlen hatám szeplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, Drogériákban, Illatszertárakban és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintny páratlan hatású női kézkezelésére a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Tyükszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használata után. Üvegje 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3K.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb
40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmányász,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjú, marhák, ökrök és lovaknál 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fill. utánvétellel bérmentve.

Kapható mindenütt:

A hol nem lenne raktáron megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél:

Dr. Flešch „Korona”-gyógyszertára
GYŐR 99. 13-14

A THE FOX VISIBLE

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

Benedek Ernő

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 3. SZAM.

A legkedvezőbb feltételek mellett, kényelmes havi részletfizetésre szállít:

1. The Fox Visible amerikai írógépet és írógép-kellékeket.
2. Amerikai redőnyös íróasztalokat.
3. Amerikai könyvtár, irat- és okmánytár berendezéseket.
4. Kisebb nagyobb pénzszekrényeket.
5. Angol bőrgarnitúrákat.

Ugyebár csodálkozik

azon, hogy a THE FOX írógép hirdetéseit sehol sem látta meg. Pedig tapasztalta, hogy száz és száz írógép csinál reklámot magának a legkülönbözőbb módokon.

Nos hát

eláruljuk miért terjedt el sok száz THE FOX VISIBLE írógép minden költséges reklámhasonázás nélkül. Mert aki egy THE FOX írógépet megvásárolt és meggyőződött róla, hogy szebb, tartósabb, gyorsabb írógépet keresve sem lehet találni, megmondta mindenkinek, hogy

Eggedül THE FOX

írógépet érdemes beszerezni, mert ez a legtökéletesebb látható írású új amerikai írógép. A modern írógéptechnika nem produkált még egy a THE FOX-hoz hasonló mesterművet. Amellett, hogy ára sem magas, kedvező feltételek mellett kapható meg

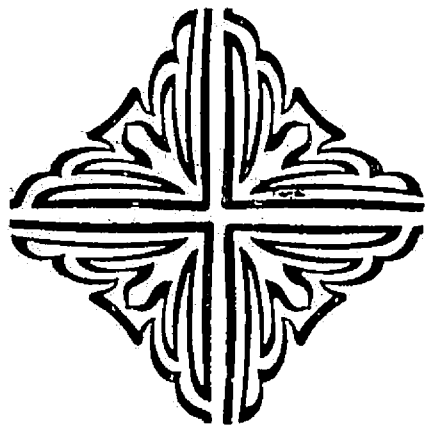
83-100

Részletfizetésre is.

Miért
nem keresi fel?

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb minőségű parfümök, szappanok, kölnivizek, fogkefe, fogporok és paszták, haj- és bajusz kefék, fésűk, hajfestőszerek, valamint brillantinok stb.

nagy választékban raktáron vannak.

Értesítés!

Értesítés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Varrógép, kerékpár és mechanikai üzletünkkel kapcsolatban **villanyfelszerelési vállalatot** létesítünk.

Raktáron fogjuk tartani az e szakmához tartozó összes kellékeket — lámpa csillár, izzótestek stb. — a legjobb minőségben és a legmodernebb kivitelben.

Hogy a nagyérdemű megrendelő közönség teljes megelégedésére szolgáljunk s vállalt munkánkért a legmesszebbmenő garanciát nyújthassuk, a villanyvezetékek szerelését szakképzett s teljesen megbízható szerelőkkel végeztetjük.

Ugy bevezetést, mint az ehhez tartozó felszereléseket kényelmes fizetési feltételek, esetleg havi részletfizetés mellett is eszközöljük.

Költségszámításokkal és árajánlatokkal a legkészségesebben szolgálunk.

Grosz Ármin és Fia

Szarvason.

Belicey-út 11.

16

Fontos értesítés.

Tisztelettel értesítjük a b. közönséget, hogy illatszer és háztartási üzletünket a **folytonos emelkedő forgalom** akadálytalan **lebonyolítása céljából** kénytelenek voltunk tetemesen **magnagyobbitva áthelyezni: Budapest,**

VIII., Kőfaragó-utca 7. szám alá,

ahol ezentul mindennemű szakmánkba vágó igényeket továbbra is a legkifogástalanabban elégithetünk ki.

FIGYELEM!

Tekintve, hogy reményünket, igen tisztelt vevőközönségünk b. pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorálni akarunk, elhatároztuk, hogy ezentul minden hónapban egy

ingyen bevásárlási napot rendezünk.

Minthogy ezen **ingyen nap** feltételeit itt részletezni, helyszűke miatt nem lehet, kegyeskedjék erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24 oldalas illatszer- és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra barmhová ingyen és bérmentve megküldünk.

Címünk:

Parfumerie „Hez“

Illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete.
Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. 6

**Bútorvásárlásnál
ajánlatos megtekinteni**

Pollák J. és Társa

kárptos és asztalos ipartelepének
bútortermeit ◀ **Oroszházán.**

**A cég teljes lak-, kávé-
ház-, szálloda- és vendéglő berendezéseket
szakszerűen intéz.**

3-12

S ü r g ó s
FIGYELMEZTETÉS!

Ha **illatszer**, pipereszappan, **kozmetikai**, arc- és kézápolási, **háztartási**, hajápolási és általában **mindenféle a kozmetikába vágó cikkeit a legjobból** a legjobbakat **olcsóbban a legolcsóbbnál** akarja **beszerezni**, úgy kérje a **harmadik kiadásban most megjelent**

„**ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI** 0
6 **ÉRTEBITÖNKET**“
melyet ingyen és bérmentve küld:

„**HEZ**“ illatszer- és háztartási cikkek
szaküzlete nagyban és kicsinyben
BUDAPEST, VIII., KŐFARAGÓ-UTCA 7. sz.

KERESSET minden helyiségben, saját otthonában. Könnyű harisnyakötési munka. Prospektus ingyen.

KARL WOLF,
WIEN, VII., Mariahilfersstrasse 82. 5-10

Házfeladás.

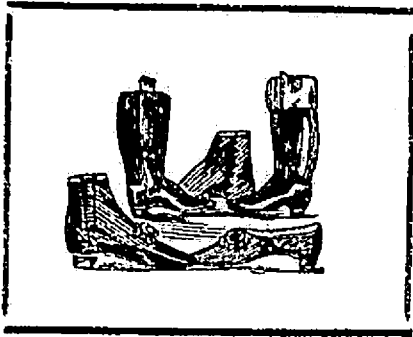
Négy szobából, egy konyhából, egy nagy pincéből a hozzátartozó összes mellékhelyiségekből, szép virágos és veteményes kertből, külön baromfi udvarból álló ház szabad kézből azonnal eladó.

Feltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában.

Ujdonosság!

Schwarzlose-féle (Berlin) világ-hírű legújabb Rózsa-parfümje darabja 5 és 12 koronáért kapható

Litauszky Pál
(Árpád-szálloda.) fodrásznál

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, kréme, selyemfűzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbatétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

Kiadó lakás.

3 szobából és összes melléképületekből álló lakás kedvező feltételek mellett haszonbérbe kiadó.

Értekezni Mladonyiczky Mártonnál IV. ker. 188. házszám alatt.

3—3

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT.
rekedtség, elnyálkásodás és szamárköhögés ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban és minden drogeriában.

4—120.

Mielőtt őszi és téli szükségletét női és férfi ruhakelmékben beszerezné

♦ saját érdekében cselekszik, ha ezeket nálunk megtekinti. Szín, minőség és ár tekintetében a *legujabbat*, a *legjobbat* és *legolcsóbbat* nyújthatjuk.

Blous- és pongyola kelmékben pazar választék. Vászón- és damasztárunk kipróbált jó minőségűek. *Háló-, ebédlő-, futószőnyeg, linoleum, függöny, ágyterítő, paplanokban*

♦ minden igényt kielégítő raktárunk van.

Fisbein és Krausz.

32—52